

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maračnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v četrtek, dne 8. septembra 1932.

Štev. 103.

Vzгляд Francije

Od vseh velikih držav je gospodarsko krizo še najmanj občutila Francija. Je to posledica zdrave strukture francoskega gospodarstva, ne pa velikih zlatih zalog, s katerimi razpolaga Francija. Kajti pri vsej varčnosti francoskega naroda bi se zlate zaloge Francije že znatno zmanjšale, če bi bila Francija v enaki meri ko industrijske države prisiljena ob zastoju obratov kupovati vsa živila in surovine v tujini. Toda Francija se je znala obvarovati pred preveliko industrializacijo in kljub mnogim velikim fabrikam in industrijam, ki obstoje v Franciji, je ostala Francija tudi še poljedelska država. Pridelke žita je v Franciji tako velik, da skoraj ne potrebuje dovoza iz drugih držav. Prav tako pridelava Francija tudi drugih živil zadosti za lastno potrebo. Vsled svojih kolonij, ki so gospodarsko vedno močnejše, pa dobiva Francija tudi večino njeni industriji potrebnih sirovin v svojih kolonijah. Francija je tako vzgled dežele, v kateri je avtarkija skoraj docela izpeljana in ki je gospodarsko skoraj popolnoma neodvisna. In v tem je moč Francije, v tem pa tudi pojasnilo, da je Francija od vseh velikih in gospodarsko zelo naprednih držav najmanj trpela od velike svetovne gospodarske krize.

V tem pa je tudi kažipot za druge države, zlasti za mlade agrarne države, kako naj uredi svoje narodno gospodarstvo, da se rešijo iz krize. Tudi za nas je francoski vzgled edina možna rešitev.

Kajti naš današnji gospodarski položaj je nezadovoljiv v dvojnem oziru: v tujino prodajamo poljedelske pridelke po prenižki ceni, iz tujine pa kupujemo industrijske izdelke po previsoki ceni. Iz tega dvakrat slabega stanja pa ne izhaja drugo, ko gospodarsko nazadovanje dežele. Da bi svoje blago bolje prodajali v tujino, v ta namen se je že marsikaj storilo, a vendar še ni bilo dovolj intenzivne akcije v tej smeri, da bi se mogel doseči trajen uspeh. Skoraj še vedno smo v tem pogledu v prvih začetkih in tu bo treba še orati ledino.

Malo več pa se je storilo za industrializacijo dežele in na marsikaterem polju smo danes že ustvarili pogoje, da bi mogli biti od tujine čisto neodvisni. Mnogo pre-slabotna pa je še propaganda za naše domače blago in tu bi mogli doseči še uspehe, ki bi samo za slovensko gospodarstvo mogli pomeniti milijonske uspehe. Geslo: **kupujte le domače blago!** — je še vedno mnogo premalo razširjeno, ker trpe od premočne tuje konkurence celo one naše fabrike, ki izdelujejo neobhodno potrebno blago v najboljši kvaliteti. Niti visoke zaščitne carine še niso mogle vsled predsodkov ravno boljše situiranih slojev do domačega blaga, čisto osigurati domači trg domačim fabrikatom.

Nujno potrebno pa je tudi, da bi naš konsument nazorno videl pred seboj, kaj vse se izdeluje že danes doma in kaj se čisto po nepotrebnem uvažja iz tujine. V tem pogledu si je pridobil naš ljubljanski velesojem res velikanski zaslug in že samo s svojo razstavo pohišstva je zaslužil priznanje vseh naših gospodarskih delavcev. Vsled te razstave, ve danes vsak obiskovalec velesojem, da je naravnost zločin, uvažati v našo državo iz tujine pohišstvo. A koliko milijonov je šlo pred leti za uvoz tujega pohišstva.

Isti uspeh, kakor v pohištvu stroki, bi bilo treba doseči v vseh drugih industrijah in zato bi bilo nad vse dobro, če bi uprava velesojem eden prihodnjih sejmov posvetila sploh samo geslu: **kupujte domače blago!** Na eni strani bi moralo biti vse to, kar izdelujemo že doma, na drugi strani pa vse ono, kar po nepotrebnem uvažamo iz tujine. Nazorno pa bi bilo treba pokazati vse ono, kar bi mogli z največjim upom na uspeh še izdelovati doma.

Kajti tudi to bi bilo treba pokazati,

kako so še neizrabljeni naši naravni zakladi. Vodne sile so izrabljene le v nezadostni meri in vendar je to tako cena pogonska sila, da je že vsled nje mogoča popolna gospodarska emancipacija dežele. Delovnih sil imajo posebno pasivne pokrajine v izobilici na razpolago, da je tudi v tem pogledu dan pogoj celo za uspešno konkurenco s tujino. Tudi kvalificiranega delavstva je vedno več in v nekaj letih bi ga mogli imeti v zadovoljivem številu na razpolago.

Za zaščito obrtniških pravic in boj šušmarstvu!

(Referat gospoda načelnika Pripravljalnega okrožnega odbora v Ljubljani Filipa Pristoua na velikem obrtniškem zboru v dvorani OUZD v Ljubljani dne 4. septembra 1932.)

Stopam pred vas s poročilom o enem najbolj perečih in najtežjih vprašanj, ki se tičejo obrtniškega stanja. Že v prošlosti je prodrlo mnenje, da je treba obrtnika kot srednji obrtni stan ščititi. To iz enostavnega razloga, ker so merodajni činitelji prišli do prepričanja, da je obrtnik najbolj zdrav temelj in stebler narodnega gospodarstva in je važen faktor tako v socialnem kakor tudi v državnem pogledu. Zato so začele razne države že v prošlem stoletju izdajati zakone, ki naj bi ščitili legalno obrtniško delo.

Tudi pri nas imamo zakonodajo, ki naj ščiti obrtnika, v prvi vrsti naš novi obrtni zakon. S tem v zvezi hočemo spregovoriti v koliko smatra obrtništvo danes še vedno potrebno, da se z izpopolnitvijo zakonskih predpisov in uredb ter s primernim nastopom oblastev, zaščitijo njegove temeljne pravice.

Mnogo je pri nas pritožb, da sedanji pravni položaj ne nudi zadostne zaščite obrtniku. V tem pogledu se osobito kaže na rakrano obrtnega stanja, na šušmarstvo. To se je tako razpaslo, da postaja ob sedanjih kritičnih časih, ko vidimo vse naokrog gospodarsko propadanje, naravnost usodno za našega obrtnika, osobito za naše gospodarsko šibkejše obrtništvo. Na šušmarstvo naletimo v mestih, zadenemo na trgih in vasi. Mi vidimo, da obrtni zakon strogo prepoveduje neopravičeno obratovanje. Določene so tudi dokaj ostre kazni. Vendar pa vse to le ne pomaga, da bi se šušmarska nadloga ne širila vedno huje. Prihajajo pritožbe, da se pri obrtnih oblastvih mnogokrat ne postopa z vso ostroštjo. Čuli smo že na jako merodajnih mestih izjave, ki so se glasile naravnost v prilog nelegalnega obratovanja. Na pritožbo proti osebam, ki so neopravičeno izvrševale obrt in odjedale kruh obrtnikom, se je čul odgovor: »Kam pa naj gredo ti ljudje, če si ne bodo služili kruha s takšnim obrtnim delom?« Mi pa se vprašamo: »Kam pa naj gre obrtnik, ki je moral izpolniti stroge pogoje, da si more kruh služiti z obrtnim delom, mora plačati težka davčna bremena in socialne dajatve, ki se mora podvreči strogim predpisom glede izvrševanja obrta, ki mora skrbeti zase in za svojo družino, gledati pa tudi, da more nuditi primeren zaslužek svojemu pomožnemu delavcu. Ali naj velja morebiti dvojna mera? Ali smo morebiti državljani dveh kategorij, da bi za enega ne veljali predpisi, drugi pa bi se jih morali strogo držati?«

Priznavamo, da so nam v borbi proti šušmarstvu in za zaščito obrtniških pravic šle mnoge oblasti na roko. Priznati moramo, da je kraljevska banska uprava že ponovno opozorila podrejena oblastva na strogost postopanja proti nelegalnim obrtnikom. Vendar ne moremo razumeti, zakaj se kljub temu po mili volji šušmari še dalje, kakor v posmeh zakonu in odredbam oblastev. Nujno potrebno je, da se kazni, ki so prenižke, poostre, osobito pa je treba zopet uvesti zaplembo orodja.

Na tem mestu se hočem dotakniti osobito dveh primerov, ki posebno bodejo obrtništvo. V prvem primeru gre za razne kaznilnice in poboljševalne zavode, jetnišnice in tako dalje. Mi vidimo, da se v jet-

skratka, vse bi šlo, samo če bi enkrat sistematično in po načrtu pričeli delati za svojo gospodarsko osamosvojitev. Danes se prav za prav trudijo v tem pogledu le naš velesojem in posamezni producenti, toda to je premalo, ker vsa javnost mora njim priskočiti v pomoč, ker le s pomočjo javnosti se more na vsej črti uresničiti naša gospodarska osamosvojitev. In zato naj ostane naši javnosti francoski vzgled vedno pred očmi, zlasti pa pri nakupu vseh neobhodnih življenjskih potrebščin.

nišnicah, odnosno kaznilnicah, kar na debelo izvršujejo obrtniška dela. V novem obrtnem zakonu je v tem pogledu določeno, da se smejo vršiti pridobitna dela v teh zavodih le, če se dela po naročilu in za javno prodajo. Nismo še imeli prilike ugotoviti, kako se izvaja ta predpis, vemo pa, da smo imeli nekoliko podobne, če tudi ne toliko stroge predpise že preje in vendar so se delala v kaznilnici v Mariboru krojaška, mizarska, kovinarska in druga rokodelska dela ne samo za potrebe države ali potrebe uradništva, temveč tudi za privatnike. Vemo tudi, da se je v železniških delavnicah, četudi le skrivaj in brez vednosti oblasti, delalo za privatnike. Vemo, da so se jetniški kaznenci uporabljali za slikarska, ključavničarska in mizarska dela za privatnike. Takih primerov bi mogli navesti še celo vrsto. S temi mora biti enkrat konec, kajti obrtništvo trpi vsled te konkurence preveč, da bi smeli iti merodajni činitelji preko tega.

Drugo so zopet taka rokodelska dela, ki se postransko izvršujejo s strani podeželskih prebivalcev, ki niso legalni obrtniki. Že uvodoma sem te vrste šušmarstvo omenil. Pri tej priliki povdarjam le, da se morajo sedanje odločbe obrtnega zakona, ki so znatno izboljšale sedanji obrtnopravni položaj, izvajati čim strožje.

V našem boju zoper šušmarstvo ne bomo odnehali. Tu nam ne gre samo za škodo, ki nam jo šušmarstvo povzroča, ali za izgubo, ki bi se dala utrpjeti. Našemu obrtniku gre tu naravnost za obstoj. Mnoge obrtniške panoge se vsled gospodarske krize že itak komaj drže. Če se šušmarstvo ne bo omejilo, bo ta nadloga uničila še ono zdravo na obrtniškem telesu, kar danes še obstoja. Vsled propada obrtništva bo trpelo splošno gospodarstvo, bo trpelo delavstvo, ki je v obrtu zaposleno in njegove družine, bo trpel kmečki stan, katerega hčere in sinovi dobivajo po pretežni večini svoj kruh v obrtnem stanju in trpela bo tudi država sama, ker je eden njenih glavnih stebrov tudi obrtništvo.

Zato pozivamo vse merodajne činitelje, da zaščitijo našo sveto obrtniško pravico. Vi tovariši in vaše organizacije pa vztrajno in brezobzirno v boj proti šušmarstvu!

NAZADOVANJE OBRTA NA DUNAJU

Po najnovejših uradnih podatkih je obrt na Dunaju silno nazadoval. To najjasneje dokazujejo statistike obrtnih vajencev. Leta 1923 je bilo v vseh obrtnih šolah še 39.375 vajencev, dočim jih je bilo lani le še 19.456. Kako so nazadovali posamezni obrti kaže ta statistika: Število vajencev je padlo v sedlarskem in kožarskem obrtu od 272 na 65, v kolarskem od 151 na 41, v glavniškem od 54 na 3, v mizarskem od 249 na 40, v rezbarskem in strugarskem od 482 na 31, v mehaničnih delavnicah od 2977 na 1809, v draguljarskem od 768 na 418, v čevljarskem od 2640 na 441. Tudi v vseh drugih obrtih je v enaki meri nazadovalo število vajencev. V glavnem je povzročila to nazadovanje gospodarska kriza, deloma pa je nazadovanje obrta kriva tudi naraščajoča industrializacija, ki na vsej črti uničuje manjše obrate.

Fr. Zelenik:

Da bo za vse

Najbrže še se vsi spominjate iz ljudske šole tiste zgodbi o kmetu, ki je s svojim sinom pešalil proti mestu in sta gnala seboj osla. Pa srečata kmetiča, kateri se ponorčuje z njima, češ, osla ženeta, pa gresta oba peški, namesto da bi se kateri vsedel na osla. Kako je bilo naprej, ne bom pravil, ker je itak v spominu.

Tako nekako se godi meni. Da ne boste takoj sodili, kaj si pa domišlja, povem nemudoma, kaj je na stvari. Že več let urejum trgovski koledar. Je to vsakoletna izdaja priročne knjižice, katera je namenjena velikemu številu trgovcev in drugim pripadnikom praktičnega življenja. Vsebinsko koledarja mora biti tedaj takšna, da vsak dan pride prav in za mnoge potrebe. Koledar mora zadovoljevati vsaj mnoge, kakor vseh ne more. Je to težka naloga. Vsi ne bodo zadovoljni nikdar. Vseeno pa cmenim, da enim ni prav to, drugim ni prav kaj drugega, tretjim ni prav to, kar hvalita prva dva itd. Enim je koledar predebel, drugim preneroden za v žep in ko je izšel tanjši koledar, so me zopet drugi vpraševali, če bolega koledar na sušici. Dobil sem zopet kritika, kateremu niso bili postavljeni pravi svetniki v kalendarju. Ker sem se čutil popolnoma nedolžnega v tem oziru, saj za svetnike v kalendarju ne skrblim jaz, ampak sem prepustil to skrb popolnoma gospodu Ojstrišu v Trgovski tiskarni, sem pokazal njemu dotično grajo. Pa mi je odgovoril, da greha ne prevzame nase, ker si je tudi sam le izposodil seznam svetnikov. Sicer je pa toliko svetnikov v nebesih, da vsi naenkrat nimajo prostora v pratiki in bi bilo edino pravično in zadovoljivo, če bi se menjavali in bi eno leto stali eni v pratiki, drugo leto drugi itd. Eno je gotovo, da Slovenci nimamo v pratiki svojega svetnika, čeravno jih moramo imeti v nebesih veliko, ker Slovenci smo vendar pobožen narod. Tako je odgovoril in reči moramo, da je dobro povedal.

Vse takih in enakih graj si ne jemljem preveč k srcu, ker sem že večkrat skušal zmanjšati svojo odgovornost. Jaz pač sam vsega ne morem vedeti, pa sem se obračal do vseh vas odjemalcev koledarja, da mi sporočite svoje želje in zahteve glede vsebine koledarja. Neprijetno mi je priznati, da so moje prošnje našle le malo odziva. In še teh malo želj in nasvetov nisem mogel vseh vpoštevati. Nekdo je hotel v koledarju navditi in tabel za izračunanje vsebine sodov. Za to je potrebna cela knjiga, kakoršna je že v prometu. Drugi bi rad seznam odvetnikov, tretji bi rad seznam zdravnikov. Eden mi je nasvetoval seznam ulic in trgov. Najbrže je imel v mislih ljubljanske. Če bi uvrstil samo te, bi najbrže bili užaljeni meščani in tržani drugih mest in trgov. Zadnjič sem videl, da imajo tudi Domžale ceste in trge imenovane, kar je dokaz, da bi moral biti seznam mestnih ulic in trgov precej obširen.

Vse take nasvete sem jaz obračal navzgor in navzdol, na levo in desno, pa jih nikakor nisem mogel spraviti v koledar, ker so ali preobširni in zato predragi ali pa za premalo odjemalcev in bi se preredkoma rabili.

Potrebnosti so mi nasveti, katerih vsebina bi se v resnici rabila v koledarju in bi služili mnogim. Kolikokrat treba kaj v naglici pogledati, ker se ne zna iz glave, pa ni kje najti, oziroma ni pri rokah vir. Biti bi moralo v koledarju, ki je navadno vedno pri rokah. Take potrebe mi povejte!

Pa ne odlašajte s svojimi nasveti in željami, temveč sporočite takoj, ko čitate te vrste, sicer pozneje zopet pozabite.

Imam še nekaj na srcu, kar koj povem z željo, da bi obtežilo srca tistih, katerih se tiče.

Nekaj koledarja še ni plačanega! Vsi dolžniki, tudi zarjaveli, vzemite v roke polčnice našega društva Merkur in plačajte tiste dinarčke za koledar. Za te borne dinarje res ni vredno porabljeni razna izbe-

gavanja in dokazovati svojo trgovsko prebrisanost, kakor tisti Merkuravec, s katerim sva si pred toliko leti drugovala v društvu in ki je napisal na opomin, da leži koledar pri njem na razpolago in naj društvo disponira, ker ni naročil! Pri pošiljkah knjig taki običaji niso v rabi. Knjige in tiskovine se pošiljajo na ogled in kdor ne želi prevzeti, napiše na ovitek, da ne prevzame in naj gre pošiljka nazaj. Tako bi lahko napravil naš prijatelj in koledar bi brez troškov in brez neprilike priromal nazaj k društvu. Kdor pa pošiljko s knjiga-

mi in zvezki obdrži, je dolžan plačati po obstoječih običajih in zato prosim vse tiste, ki so koledar obdržali, da plačajo. Društvu pride prav vsak dinar in društvo s tako slavno preteklostjo zasluži vse naše priznanje, tedaj tudi tiste dolžne dinarje.

Ponavljam prošnjo:
Sporočite mi nemudoma vse svoje želje in nasvete glede vsebine koledarja, vsi tisti, ki še dolgujete za koledar pa pošljite še bolj hitro dolžni znesek društvu Merkur v Ljubljani in vstreženo bo vsem.

Vseskozi uspešen potek jesenskega velesejma

Vrvenje na velesejmu je vedno enako živahno in zanimanje publike ni niti najmanjše popustilo. Pa saj ni čuda, ko pa nudi velesejem toliko pestrega in zanimivega, da pride prav vsakdo na svoj račun. V nedeljo je bil, kakor smo že poročali, rekorden obisk v prvi vrsti vsled številnih velikih prireditelj, ki so bile ta dan v Ljubljani. Podoželsko prebivalstvo se je zlasti zanimalo za razstavljeni montafonsko živino, ki je bila tako lepa, da so postali živinorejci pri ogledovanju te lepe živine kar dobre volje. V četrtek pride na svoj račun ljubitelj psov, ker ta dan se otvori na velesejmu mednarodna razstava psov vseh pasem.

Drugi paviljoni niso nič manj obiskani in, kar je glavno, tudi od kupcev. Tako je bilo zaključenih že več kupčij v pohištvu stroki in že prve dni je bilo prodanih 8 kompletnih spalnic in 4 jedilnice. Ni treba še posebej povdarjati, da so tudi letos dokazali naši mizarji, da so na višku. Sploh je razstava pohištva na velesejmu že ponos vse naše dežele. Veliko kupcev je bilo tudi za perzijske in pirotke preproge. Dosedaj je bilo prodanih preprog že za okoli 200.000 Din. Kakor vse kaže, se bo tudi pri nas uspešno razvila produkcija preprog. Lepo se tudi že razvija domača keramika in razstava domačih keramičnih izdelkov vzbuja na velesejmu veliko pozornost. Upati je, da se bo ta obrt pri nas prav dobro razvila in dala ljudem novega zaslužka. Vse priznanje velesejmski upravi, da s tako hvalevrednim razumevanjem podpira to našo novo produkcijo. Precej zanimanja je bilo dalje za kmetijske stroje, katerih je bilo več prodanih. Ker je sedaj sezona za žganjekuho, je le naravno, da je bilo prodanih

tudi več kotlov za kuhanje žganja. Večje zanimanje je bilo tudi za razne hladilne naprave in je bilo sklenjenih več kupčij.

Veliko zanimanje pa vlada tudi za vse kulturne razstave velesejma. Zlasti razstava naših upodabljalovih umetnikov je vseskozi dobro obiskana. Posebno zanimanje pa vlada za razstavo »Živalce«, kjer je vedno polno obiskovalcev. Pa tudi razstava fotografov, slovenske knjige in »Domačega ognjišča« imajo vseskozi dober obisk. Pozornost vzbujata tudi razstava Drž. zavoda za domačo obrt, ki preseneča na vsaki razstavi s svojim velikim napredkom in izbranim okusom.

Med odličnimi gosti, ki so obiskali velesejem, je omeniti deputacijo oficirjev romunskega 9. pehotnega polka jugoslovanske kraljice Marije iz Bukarešte. Med odličnimi posamezniki, ki so obiskali velesejem, bi omenili tehničnega voditelja budimpeštanskega velesejma, g. Miklosa Kanicsa. Vsi tuji posetniki se kar najbolj laskavo izrekajo o našem velesejmu.

Ob priliki otvoritve velesejma je prejela naša velesejmska uprava celo vrsto pozdravov iz najrazličnejših mest. Tako so pozdravili otvoritev velesejmi v Zagrebu, Gradcu, Pragi, Lyonu, Bazlu, Poznaniu, Kölnu ob Renu, Dunaju, Innsbrucku itd. Nadalje so pozdravile naš velesejem gospodarske zbornice v Splitu, Novem Sadu, Osijeku, Solunu, Gradcu, Dunaju in v Frankfurtu. Velesejem je pozdravilo tudi več poslaništev, med drugimi grško in belgijsko. Tudi župani vseh naših večjih mest so pozdravili velesejem. Vse to je dokaz, da uživa naš velesejem doma ko v tujini velik ugled in da izpolnjuje bistven del v organizaciji evropskih velesejmov.

Občni zbor Pokojninskega zavoda

V dvorani Zbornice, za TOI se je vršil v nedeljo občni zbor Pokojninskega zavoda. Po otvoritvi zborovanja, pozdravu delegatov in vladnega zastopnika banskega svetnika dr. Karlina, je predlagal predsednik g. Vrtovec, da se odpošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju, pozdravne brzojavke pa ministrskemu predsedniku dr. Srškiću, ministrom, dr. Kramerju, Mohoriću in Puelju ter banu dr. Marušiću, čemur je občni zbor z navdušenjem pritrldil. Nato je podal obširno in zelo zanimivo poročilo o delovanju zavoda predsednik Vrtovec.

Tudi Pokojninski zavod občuti posledice težke gospodarske in socialne krize, ki je objela ves svet. Ne pa v tej meri, kakor je čutiljo sorodni zavodi v Avstriji in Nemčiji. Tudi ni gospodarska kriza tako občutna pri uradništvu, kakor je pri delavstvu. Redukcija uradništva se je izvršila le v neznatni meri, kar je dokaz, da odpuščajo delodajalci svoje nameščence le v skrajni sili.

Ob koncu preteklega leta je imel Pokojninski zavod vseh zavarovancev 10.364 in sicer v obveznem oddelku 9815, v neobveznem pa 549. Od 1. avgusta je to število padlo le za 227. Najbolj je padlo število zavarovancev v Primorski banovini (za 114), potem v Zetski (za 76) in v mariborskem delu Dravske banovine (za 57), dočim je v ljubljanskem delu celo naraslo število zavarovancev za 27.

Čeprav ni brezposelnost pri zasebnih nameščencih tako huda, ko pri delavstvu, je vendar treba z njo računati, ker povečuje invaliditeto zavarovanja. Tudi dejanske podpore brezposelnim vedno bolj obremenjujejo zavod. Tako je izdal Pokojninski zavod brezposelnim zavarovancem podpor predlanskim za 23.300, lani za 30.900, v letošnjem prvem polletju pa že za 49.700 dinarjev. Uprava predlaga zato, da se kredit za brezposelni sklad poveča letos na 120.000 Din.

Rente in druga zavarovalna izplačila

zelo naraščajo in je lani izplačal zavod en milijon za rente več ko lani. Zelo so narasla tudi povračila premij, ker se brezposelni skoraj redno poslužujejo te svoje pravice, čeprav s tem škodujejo svoji družini.

Zaostanki neplačanih premij so narasli od 1.245.500 lani na 2.571.000, kar pa je še vedno manj, kakor znašajo enomesečni predpisi. Ljubljana s svojo neposredno okolico plača nad deset milijonov premij ali 28-6% vseh predpisanih premij. Nujno potrebno bi bilo, da bi se socialno zavarovanje zasebnih nameščencev uvedlo v vsej državi.

Pokojninsko zavarovanje je postavljeno na zdravo računsko podlago in kljub prevzetju starih rentnikov se pokojninskemu zavodu ni treba bati deficita. Pokojninski zavod je danes ena naših največjih socialnih in gospodarskih institucij. Koncem avgusta je imel Pokojninski zavod v državnih papirjih naloženih 36-4 milijonov, v varnih posojilih 121-2, v nepremičninah 55 in v 25 denarnih zavodih 13-2 milijonov dinarjev, skupaj torej nad 225-8 milijonov dinarjev.

Ravnatelj zavoda dr. Sagadin je nato prečital poročilo preglednikov, ki predlagajo absolutorij načelstvu, čemur je občni zbor pritrldil. Nato je občni zbor dovolil 60.000 Din za podpore vdovam z otroki in za podpore dvojnimi sirotam. Po kratki razpravi je nadalje dovolil občni zbor kredit za brezposelni sklad v višini 120.000 dinarjev in obenem pooblastil načelstvo, da sme ta kredit zvišati za 50%, če bi se brezposelnost med zavarovanci povečala. Nato je bil vseskozi uspeli občni zbor zaključen.

Obiščite automatični bulet
DAJ-DAM

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani
pripotoča
špecerijsko blago
več vrst žganja, moker
ter deželne pridelke
— kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in
mlini za dišave z električnim
obratom
Telefon št. 26-66 Ceniki na razpolago!

Pomudbe, poupraševanja

D. PJEROTIĆ, SUŠAK, Skerličeva ul. 1, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki jabolk.

SARVE PARKASH & CO., SIALKOT CITY, INDIA, tvornica športnih predmetov, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki trgujejo s športnimi predmeti za polo, nogomet, tenis itd. Tudi solidnega zastopnika išče ta tvrdka.

Vse trgovce opozarjamo

na Dopisno trgovsko šolo
Ljubljana Pražakova 8/1.
ki dopisno nauči

vsakogar: knjigovodstvo, dopisje, trg-računstvo, poznavanje blaga in vseh drugih trgovskih ved — in nemščino, angleščino, francoščino in ostale svetovne jezike

OUZD v avgustu 1932

Po statistiki OUZD se je gospodarska kriza v avgustu še nekaj poostrila, vendar pa ni nazadovanje števila zavarovanih delavcev bistveno različno od nazadovanja v letih 1931 in 1930.

Vseh zavarovancev je bilo v avgustu 80.508 in sicer 52.389 moških in 28.119 žensk. V primeri z lani je število moških zavarovancev padlo za 15.229, ženskih pa za 3022.

Število bolnikov je padlo, in sicer moških za 318, ženskih pa za 224. Padec števila ženskih bolnic je predvsem posledica skrajšane podporne dobe porodnic.

Povprečna dnevna zavarovana mezda — ki odgovarja približno povprečnemu faktičnemu delavskemu zaslužku na dan — rapidno nazaduje. Padec v zadnjem letu povprečne dnevne zavarovane mezde je znašal:

v januarju	Din 1-01
v februarju	Din 1-15
v marcu	Din 1-30
v aprilu	Din 1-54
v maju	Din 1-76
v juniju	Din 1-84
v juliju	Din 2-20
v avgustu	Din 2-41

Celokupna dnevna zavarovana mezda je padla v avgustu za Din 681.195-20 (v juliju samo Din 619.584-80). Delavstvo, zavarovano pri OUZD izgublja dnevno radi odpuštev in radi skrajšanja plač na zaslužku nad 1/3 milijona ali mesečno nad 20 milijonov dinarjev. — Radi tega so padli dohodki OUZD-a (bolniški prispevki) v kljub povišanju tarifa od 6% na 6-5% dnevno za več kot Din 31.000— ali mesečno ca. Din 800.000—. Brez povišanja tarifa bi padli mesečni dohodki OUZD-a za več kot milijon dinarjev.

Po svetu

Na novo je imenoval Nj. Vel. kralj za senatorje bivšega bana dr. Uroša Krulja, univerzitetnega profesorja dr. Radenka Stan-koviča in zaslužnega voditelja primorskih Slovencev dr. Gustava Gregorina.

Notranje posojilo v višini 400 milijonov funtov bo te dni razpisal angleški finančni minister.

2.860.000 brezposelnih delavcev je bilo koncem avgusta v Angliji, za 126.000 več, ko lani v istem času.

Rumunska trgovinska bilanca je bila v prvem letošnjem polletju aktivna in sicer za nad dve milijardi lejev; uvoz je znašal 5.425 milijonov lejev, izvoz pa 7.454 milijonov lejev.

Najhitrejša bojna ladja na svetu je francoski rušilec »Cassard«, ki je na svoji prvi vožnji dosegel hitrost 43 vozlov ali 93 km na uro.

Unca finega zlata je veljala v Londonu dne 3. septembra 118 šilingov in 7 penijev.

Zračna proga Moskva—Vladivostok bo otvorena koncem septembra. Bo to 10.000 kilometrov dolga proga in torej najdaljša zračna proga. Zračni promet bodo oskrbovala ruska osem do deset-sedežna letala, ki bodo preletela vso progo v dveh dneh, dočim jo prevozi vlak šele v osmih dneh.

Število prebivalstva Španije se je od 18.500.000 v letu 1920 pomnožilo koncem leta 1930 na 23.663.000.

V vseh italijanskih kolonijah je 2.500.000 prebivalcev, od katerih je 187.000 Italijanov.

Volitve v albanski parlament so razpisane na dan 9. oktobra.

Stavka v ladjedelnici v Gdinji se je s podpisom sporazuma med delavci in lastniki ladjedelnic nehala.

Svetovna gospodarska konferenca se bo vršila šele drugo leto v Washingtonu in ne v Londonu, kakor je bilo prvotno sklenjeno.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobil in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. — Šelenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72

Nemška vlada je zaprosila ameriško vlado za dvojnopolletno odložitve plačila ameriških okupacijskih stroškov v višini 25 milijonov dolarjev, ki zapadejo ta mesec. Bajbe bo ameriška vlada ustregla nemški prošnji.

Družba Telefunken si gradi tovarno zvočnih plošč in pride s svojimi izdelki že v septembru na trg, tovarna bo prodajala plošče za 30 odstotkov pod cenami karte'a.

Medić-Zankl laneno olje, firnež, vse vrste lakov ter emajlno-lakaste in oljnate barve.

ZNAKI ZBOLJŠANJA

Na letošnji radijski razstavi v Londonu so prejele angleške fabrike radijskih aparatov za 50 milijonov funtov naročil, dočim so znašala naročila na lanski razstavi samo 30 milijonov funtov.

Zadnji desetdnevni izkaz o prometu po Šueškem prekopu izkazuje po dolgem času povečanje dohodkov na 249 milijonov frankov napram 23-4 milijonom frankov v istem času lani.

Na diamantnem trgu je nastopila v zadnjem času vsled večjih naročil iz Amerike in Indije večja živahnost in je bilo v zadnjih dveh tednih na novo zaposlenih 6000 delavcev.

Število konkurzov v Nemčiji pada: v juliju jih je bilo otvorenih 629 (lani 704), poravnalnih postopanj 461 (627).

„BUDDHA“
čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA
Telefon 26-26 Večna pot 15 Telefon 26-26

Hranilnica Dravske banovine

Telefon štev. 24-83

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

Rač. poš. hran. št. 10.680

Maribor

Kranjska hranilnica

Celje

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke. Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Najvarnejša naložitev denarja
Denar se lahko pošilja tudi po Poštni hranilnici
Najvišje obrestovanje

Dr. Vladimir Murko:

Devizni predpisi v praktičnem življenju

(Predavanje v radiu.)

III.

Tu se pojavlja problem zavarovanja valute ob izvozu in izvoznih deviz. Vsak izvoznik mora pred izvozom zahtevati od pooblaščenega banke uverenje o količini in vrednosti blaga, katero namerava izvoziti in šele proti predložitvi tega uverenja sme carinarnica dovoliti izvoz. Ocena blaga se vrši po 2-krat mesečno objavljenih cenikih oz. po fakturini ceni za v seznamu nenavedene predmete, in mora izvoznik dati pismeno izjavo, da bo ves izkupiček izvoznega blaga v roku 45 dni uvozil v državo, kar nadzoruje banka, ki je izdala uverenje. Zaorej zahtevajte vedno pravočasno uverenja in pobrigajte se, da boste pravočasno uverenje krili, t. j. izkazali, da ste uvozili izkupiček v določenem roku v državo. Uverenja se ne morejo kriti z dinarskimi bankovci, poslanimi iz inozemstva, in jih je zato odkloniti! Uverenja se lahko krijejo s prodajo uvožene devize ali valute na borzi, pri čemer odpade na Narodno banko 80%, in še s prostimi dinarji, katere v inozemstvu prodaja le Narodna banka. Zato zahtevajte pri vsakem izplačilu dinarjev pri bančnih blagajnah takoj brezplačno potrdilo o prostem dobroimetju!

Vse obveznosti, ki niso nastale iz blagovnega prometa in ki niso predvidene v deviznem pravilniku in njegovih dopolnitvah, se morejo izpolniti le na podlagi predhodne odobritve Narodne banke. To bodo zlasti slučajji, ko so netrgovci naročili blago direktno iz inozemstva in seveda ne morejo izkazati obrtnega lista. Vendar je olajšan postopek za dijake, ki študirajo v inozemstvu, bolnike ter druge osebe ne obveze. V vseh teh slučajjih izdajajo finančne direktorije proti predložitvi potrdila o plačanih davkih in potrebnih dokazil o študijah oz. potrebi bolnikovega zdravljenja nemudoma legitimacijo za nabavo tujih plačilnih sredstev v mesečnem znesku Din 4.000— za dijake, Din 6.000— za bolnike in Din 3.000— za druge osebe ne potrebe. Razun tega si more vsakdo, ki ima vidiran jugoslovanski potni list za inozemstvo in tujec, ki ima stalno dovoljenje za bivanje v Jugoslaviji, na potni list nabaviti deviz oz. valut v znesku Din 5.000—, katerih prenos v inozemstvo mora vsakokrat izkazati. Zneski do Din 500— so se prodajali proti predložitvi osebne legitimacije enkrat mesečno, vendar je sedaj ta določba ukinjena. Pri vsakem nakupu tujih plačilnih sredstev nad Din 1.000— na potni list pa mora tudi privatnik predložiti potrdilo o plačanih davkih. Zato je priporočljivo, imeti to potrdilo vedno v redu pri rokah, ker je precej pogosto potrebno. Pri potovanju v inozemstvo se ne smejo vzeti seboj nikaki zneski v dinarjih, in tudi nakazovanje denarja v inozemstvo po nakaznicah ali položnicah je ustavljeno. Pri prestopu v drugo državo je priporočljivo zahtevati potrdilo o uvoženih devizah in valutah, da jih bo mogoče brez težav izvoziti.

Važno so še določbe glede terjatev v inozemstvu: Prvotni rok za njih prijavo je bil določen do 10. aprila t. l., dodatno pa je bil podaljšan do 30. junija, vendar z do-

stavkom, da sme pri dodatni prijavi Narodna banka zahtevati odkup teh dobroimetij po uradnem tečaju. Ako pa lastnik terjatve napram inozemstvu ne prijavi in ne ponudi svoje terjatve Narodni banki, se kaznuje z denarno kaznijo do dinarjev 300.000—, ki je predvidena za vse kršitve deviznega pravilnika. Imetnike naših predvojnih in povojnih inozemskih posojil moram opozoriti še na to, da morajo ves izkupiček, ev. v tujini prodanih obveznic ponuditi Narodni banki, in da je potrebno za nabavo istih obveznic v inozemstvu predhodno odobrenje.

O deviznih predpisih bi se še dalo povedati mnogo zanimivega, zlasti za juriste in nacionalne ekonomice, vendar bom zadovoljen, ako sem pojasnil čitateljem vsaj najvažnejše za nje veljavne določbe na način, da jim prihranim potrebna pota.

Svarilo!

Vsakogar svarimo pred širjenjem neresničnih vesti proti naši zadrugi, ker bodemo sicer sodnijsko zasledovali take osebe.

Načelstvo
„JUGRAD-a“

Jugoslovanske gradbene in kreditne zadruga v Ljubljani, Kolodvorska 35

Tekma izložbenih oken

Velik napredek ljubljanske trgovine se vidi tudi v vedno bolj okusnih in učinkovitih izložbah. Že sedaj so nekatere izložbe ljubljanskih in mariborskih trgovcev tako dovršene, da se občinstvo v občudovanju ustavlja pred njimi. Da pa se še bolj pospeši to stremenje po vedno popolnejših izložbah, bo za časa velesojmskih dni posebna tekma izložbenih oken. Opozarjamo kupujoče občinstvo, da si ogleda vse te izložbe, ker vsaka bo nudila nekaj lepega in zanimivega.

Kupujoče občinstvo opozarjamo, da se udeleže tekme izložbenih oken ljubljanske tvrde: Šinkovec-Soss, Kette, Souvan, Samec, Skaberne, Krisper, Noblesse, Mayer, Verbič, »Peko«, Magdič, Koretič, Korsika, Janež, Schneider & Verovšek, Bogdan Žilč, »Mela«, Vrtačič, Joso Gorec, Jurčič, Novotny, Sever & Co., Elektroindustrija, »Lustrax«, Toni Jager, Drago Schwab, Tičar, Stacul, Drogerija Adrija, Meini, Fux, Ivančič, Klein, Urbanc, Žargi, Sitar & Svetek, Kham, Obličilnica, Legat, Jeras, Novak in Eber, Herzmansky, »Jeklo«.

Skupno bo torej tekmovalo 44 ljubljanskih tvrdk, ki bodo imele v petek, dne 9. t. m. na dan ocenjevanja svoje izložbe v večernih urah razsvetljene tako, da bo imelo občinstvo priliko presoditi delo ljubljanskih aranžerjev. Jury tvorijo sledeči gospodje: akad. slikar g. Vavpotič, prof. Saša Šantel, ing. arh. Ivo Medved, trgovec g. Soss in Kette ter namestnika A. Gaber in Potočnik.

Bilančni pregled zavarovalnice na življenje »Feniks«

Zavarovalna družba na življenje »Feniks« je imela 26. julija t. l. svoj 49. redni občni zbor, na katerem je bila odobrena bilanca za poslovno leto 1931. Iz poslovnega poročila je razviden naslednji rezultat, pri čemer so vsi zneski preračunani v dinarsko vrednost:

V letu 1931. je bilo sklenjenih novih zavarovalnih pogodb v skupnem znesku Din 4.247.000.000—. Skupno stanje ob koncu leta 1931. obstoječih življenjskih zavarovanj je znašalo Din 21.967.000.000. Ta znesek se je do konca junija 1932 že dvignil na Din 23.178.000.000— (23 milijard, 178 milijonov dinarjev).

Pri zavarovalnih družbah, s katerimi je »Feniks« v tesni zvezi, bodisi po posesti delnic ali na temelju zavarovanja, je znašalo stanje obstoječih življenjskih zavarovanj ob koncu leta 1931. preko 11 milijard, tako da znaša skupno stanje ob koncu leta 1931. pri Feniksovem koncernu obstoječih življenjskih zavarovanj 33 milijard dinarjev. Z življenjskim zavarovanjem v skupinah, ki ga »Feniks« izvršuje skupno z »Metropolitan Life Insurance Company« v New Yorku, je dana zaščita 40.957 privatnim nameščencem in delavcem v višini 408 milijonov dinarjev.

Pogodba o zavarovanju z največjo evropsko družbo »Prudential Insurance Company Limited« v Londonu, dalje z »Legal and Assurance Society Ltd.« v Londonu in s »Compagnie d'Assurances Générales« v Parizu je znatno razširjena.

Prejemki na premijah so znašali v preteklem letu Din 1.257.732.440—, dohodki od plasiranega kapitala pa 195.398.513— dinarjev. Zavarovancem in njihovim družinam je bilo v letu 1931. izplačanih Din 346.009.000—, posojila na police pa so se povečala na Din 336.194.000—.

Tehnične rezerve (premijske rezerve, prenosi in dividendne rezerve) so se v letu 1931. povečale za Din 745.411.500— ter so znašale ob koncu preteklega leta dinarjev 3.555.115.000—. Skupna garancijska sredstva družbe so znašala 31. decembra 1931 Din 3.775.447.000— (tri milijarde 775 milijonov dinarjev).

Družbino nepremično imetje, ki obstoji iz 95 zgradb v Avstriji, Belgiji, Bolgariji, Češkoslovaški, Egiptu, Franciji, Italiji, Jugoslaviji, Madžarski, Nemčiji, Poljski, Rumuniji in Španiji, predstavlja vrednost 597.082.900 Din. Posest vrednostnih papirjev, katerih večina se glasi na zlato valuto z zajamčenim obrestovanjem, je znašala ob koncu leta 1931. Din 1.712.812.980. Deleži pri emisijskih bankah in raznih zavarovalnih družbah so znašali 90.792.300 dinarjev. Izplačana hipotekarna posojila so se povečala na Din 183.273.170. Od čistega dobička v znesku Din 6.199.449— se je porabilo Din 1.600.000— za izplačilo 5-odstotne dividende, ostanek pa se je porabil za povečanje rezervnega fonda.

V kraljevini Jugoslaviji je bilo v preteklem letu sklenjenih novih življenjskih zavarovanj v znesku Din 161.493.000—. Skupno stanje v kraljevini Jugoslaviji koncem leta 1931. obstoječih življenjskih zavarovanj znaša nad eno milijardo dinarjev, v Jugoslaviji deponirane premijske rezerve pa so znašale koncem leta 1931. preko 107 milijonov dinarjev.

Delokrog zavarovalne družbe na življenje »Feniks«, ki je druga največja zavarovalnica na kontinentu, obsega naslednje države: Jugoslavijo, Avstrijo, Belgijo, Bolgarijo, Češkoslovaško, Egipt, Francijo, Grčijo, Holandsko, Italijo, Nemčijo, Madžarsko, Palestino, Poljsko, Rumunijo, Sirijo, Španijo, Tunis in Turčijo.

Naš pravi domači izdelek!

DVIG PAPIRJEV NA BERLINSKI BORZI

Vsled velikih nakupov vrednostnih papirjev s strani širokih slojev je nastopila na berlinski borzi velika hausse, ki še ni popustila, pa čeprav niso banke prav nič intervenirale. Največ kupujejo ljudje državne rente in to vsled izjave finančnega ministra, da ne bo konverzije notranjih dolgov. Tečaj posojil nemških dežel so se popravili za 3 do 4 odstotke, industrijskih obligacij za 2 do 4 in občinskih posojil za 2 do 3 odstotke. Na efektivnem trgu je vladalo veliko zanimanje za delnice fabrik za sladkor, pivo in cement. Tečaj teh papirjev se je popravil za 5 do deset odstotkov.

KONVERZIJA FRANCOSKIH RENT

Uspeh angleške konverzije medvojnih dolgov je ohrabil francosko vlado, da misli tudi ona predložiti francoskemu parlamentu zakonski predlog o konverziji nekaterih dolgov. Vseh francoskih rent je za okoli 100 milijard frankov; konvertiralo pa bi se okoli 80 milijard in sicer 7-odstotno posojilo iz leta 1927, tri kasnejša posojila po 6%, 4% zlata premijska renta, izdana od Caillauxa in več serij 5% posojil. Nova konvertirana posojila bi se obrestovala po 4,8% in bi na ta način pomenila konverzija za državo letni prihranek v višini 800 do 900 milijonov frankov.

SVETOVNA PRODUKCIJA PREMOGA

Leta 1931 je znašala svetovna produkcija premoga vseh vrst 1.23 milijard ton, to je za 12,9% manj ko leta 1930 in za 2,6% več ko leta 1914. Zanimivo je, da znaša delež Evrope 51,8%, to je za 2,4% več ko leta 1930 in 2,2% več ko leta 1914.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domači izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitek.

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčevo sladno kavo Vašim odjemalcem!

LJUBLJANSKA BORZA

Tečaj 7. septembra 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2305.40	2316.76
Berlin 100 M	1360.14	1370.94
Bruselj 100 belg	794.96	798.90
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1108.35	1113.85
London 1 funt	199.47	201.07
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5712.42	5740.68
Pariz 100 fr.	224.79	225.91
Praga 100 kron	169.45	170.31
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	293.68	296.08

Dobava prodaja

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 m jeklenih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 10. septembra 1932 ponudbe glede dobave 4000 komadov bukovih toporišč; do 12. septembra t. l. glede dobave 50 komadov lopat za premog, 50 komadov jeklenih zgrtač, 50 m platna, 50 kg mila, 50 kg pralne sode, 40 komadov ribaric, 20 komadov sirkovih metel, 10 komadov smirkovih plošč, 1 diamanta za rezanje šip in 5 komadov azbestnih plošč; do 15. septembra t. l. glede dobave 400 kg papirnatih vrečič, 2600 kg riža, 1200 kg mila, 1200 kg bučnega olja, 600 kg kave, 49.000 kg pšenične moke in 4000 kg koruznega zdroba; do 19. septembra t. l. pa glede 500 m žične vrvi in 30 komadov kalijevih patron. — (Premetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). —

Oddaja adaptacijskih del v Novem mestu se bo vršila potom ofertne licitacije dne 16. septembra 1932 pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti

v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Tržna poročila

TRŽNE CENE V MARIBORU,
dne 1. septembra 1932

1 kg govejega mesa I. vrste 8—10, II. vrste 6—8, III. vrste 4—5, jezika svežega 10 do 16, vampov 3—4, pljuč 3—4, ledvic 8 do 10, jeter 4—6, možganov 10—12, parkljev 3—4, vimena 3—4, loja 4—5 Din.

1 kg teletine I. vrste 10—12, II. vrste 6—8, jeter 8—12, pljuč 4—10 Din.

1 kg prašičjega mesa 10—16, sala 12 do 14, črevne masti 8, pljuč 5—8, jeter 6 do 10, ledvic 10—15, glave 6—8, nog 3—7, slanina sveže 11—14, papricirane 12—20, prekajene 12—20, masti 10—16, prekajenega mesa 12—20, gnjati 16—22, prekajenih nog 4—8, prekajenega jezika 18—28, prekajene glave 6—10 Din.

1 kg krakovskih klobas 18—28, debrecinskih 10—14, brunšviških 9—15, pariških 16—22, posebnih 15—20, safalad 15—20, hrenovk 16—22, kranjskih 20—25, 1 komad prekajenih 3—4.50, 1 kg mesenega sira 18—22, salame 50—60 Din.

1 kg konjskega mesa I. vrste 4, II. vrste 2 Din.

Konjska koža 70, 1 kg goveje kože 5, telečje kože 6, svinjske kože 2.50, gornjega usnja 50—70, podplatov 35—50 Din.

1 majhen piščanec 9—12, večji 20—25, kokoš 20—25, raca 15—20, gos 30—40, puran 35—45, majhen zajec domač 4—6, večji 15—20 Din.

1 jerebica 10 Din.

1 kg morskih rib 14—20 Din.

1 liter mleka 2—3, smetane 10—12, surovega masla 20—26, čajnega masla 28 do 32, ementalkega sira 60—80, polementalkega sira 26—35, trapistnega sira 12—25, grojskega sira 16—25, tilskega sira 20—26,

parmezana sira 70—100, sirčka 5—6, jajca kam. 0.50—0.75 Din.

1 liter novega vina 6—10, starega 12 do 20, črnega 9—14, piva 9, 1 steklenica piva 5—5.50, 1 sodček piva (25 l) 172.50, 1 liter žganja 20—25, ruma 36—56, sadjevca 3 do 4, 1 pokalica 1.75—2.50 Din.

1 kg belega kruha 4, polbelega kruha 3.50, črnega kruha 3, 1 l drobtinc 5, 1 kg rženega kruha 3.50, 1 žemlja 0.50 Din.

1 kg jabolk 2.50—4, sliv rane 4—5, sliv posušenih 8—12, breskev 8—12, grozdja 4 do 8, hrušk 3—8, 1 limona 1.25—1.50, 1 kg rožičev 6, smokev 7—12, dateljev 40—56, orehov 4.50—6, luščenih orehov 16, rozin 14—24, maka 12—14 Din.

1 kg kave I. vrste 40—80, II. vrste 40 do 66, pražene kave I. vrste 48—94, II. vrste 44—58, čaja 60—250, soli 2.75—12, celega popra 35—48, mletega 35—48, cimeta 56—60, paprike 20—40, testenin 6.50—14, marmelade 12—36, pekmez 10, medu 14 do 20, sladkorja v prahu 15.75—16.50, v kristalu 14—15, v kockah 15.75—16.50, kvasa 34—44, pšeničnega škroba 10—16, riževga škroba 16—20, riža 3.50—12, 1 l kisove kisline 44—50, navadnega kisa 2 do 3.50, vinskega kisa 4—7, olivnega olja 12 do 20, bučnega olja 13—14, denat. špirta 7—8, 1 kg mila 9—15, sode 1.75—2, ječmeneve kave 8—14, cikoriije 16—17.

1 kg pšenice 1.50—2, rži 1.30—2.50, ječmena 1.40—2, ovsa 1.60—2.50, koruze 1.60 do 2, prosa 1.35—2.50, ajde 1.35—2.50, fižola 2—4, graha 10—13, leče 10—12 Din.

1 kg pšenične moke >00< 3—3.25, >0< 3 do 3.25, >1< 2.90, >2< 2.80—3, >4< 2.70 do 2.80, >5< 2.50—2.80, >6< 2.25—2.60, >7< 1.75—2.25, ržene moke I. vrste 2.60—3.25, II. vrste 2.50—2.75, prosene kaše 3.25—4, ječmenčka 3.25—12, otrobov 1—1.75, koruzne moke 1.70—2, koruznega zdroba 2.25 do 3.50, pšeničnega zdroba 3.25—4, ajdove moke št. >1< 4.50—5.50, št. >2< 3.25—4.50, kaše 4.50—5 Din.

100 kg sena 100—130, otave 120, slame 55—60 Din.

1 m³ trdih drv 90—100, mehkih 70—80, trb. premoga 40—42, velenj. premoga 22 do 24, 1 kg oglja 2, koksa 0.75—1, 1 l petroleja 7, kg karbida 6—7, sveč 14—36, 1 liter bencina 6—7 Din.

1 kom. glavnote salate 0.50—1.50, endivije 0.50—1.50, 1 kupček radiča 1, 1 glava zgodnjega zelja 2—4, poznega zelja 2—4, ohrevta 2—3, 1 karfičela 1—8, 1 kupček špinacije 1, 1 kg paradižnikov 1.50—2, 15 kom. zelene paprike 1, 1 kumara 0.50—2, 6 kom. kumarc za ukisovati 1, 1 kom. jedilnih buč 0.50—1.50, 1 kupček fižola v stroju 1, 1 šopek peteršilja 0.25, 1 šopek zelene 1—1.50, 1 šopek zelenjave za kuho 0.50, 1 kg čebule 2.50—3, česna 5—10, 1 km. pora 0.50, 1 kup vrtnega korenja 1, rdeče pese 1, kolerabe 0.25, 1 kg zgodnjega krompirja 1—1.50, poznega krompirja 1 do 1.50, hrena 6—8, kislega zelja 5 Din.

Ljubljanski živilski trg. Zadnji trg v sredo je bil z blagom naravnost preplavljen. Zopet enkrat se je izkazalo, da ni prodaja kmetskih pridelkov niti za notranji trg prav nič organizirana. Škodo od tega imajo seveda predvsem kmetski producenti, ki morajo vsled ostre medsebojne konkurence prodajati blago za vsako ceno in ki dostikrat ne krijejo niti svojih potnih stroškov. Zlasti za producete iz bolj oddaljenih krajev je ta desorganizacija škodljiva. Vsled preobilice blaga so cene znatno padle. Najboljša jabolka so bila po 2 Din kg, domače grozdje po 4 Din, češplje po 1.50, hruške pa po 5 Din, a le najlepše. Le domače breskve so imele dobro ceno in sicer po 8 Din za kg. Prav tako dobro je bil založen zelenjadni trg. Pa tudi vsega drugega blaga je bilo dovolj na trgu. Piščanci so bili po 24 do 30 Din par, jajca pa po 75 par.

Karloški živilski trg v preteklem tednu je bil zelo dobro obiskan. Cena živilni je pa popustila in so se prodajala teleta po 120 do 260 za glavo, volji po 3.50 do 4, krave po 1 do 2, pitani prešiči po 5.50 do 8 Din za kg žive teže.

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70

TEODOR KORN

LJUBLJANA
POLJANSKA C. 8
(PREJ HENRIK KORN)

Ustanovljeno leta 1852

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodo-vo-vo-vo in centralne kurjave. — Naprava strelododov. — Kopaliske in klosetne naprave

Egidij in Karol Erjavec

MIZARSTVO

BROD (poleg tacenskega mostu) p. ŠT. VID nad Ljubljano

Stalna zaloga pohištva. Samo domači, solidni, zamajeni izdelki. Priznane nizke cene. Kadar kupujete pohištvo, oglejte si našo zalogo. Ogle-od nedeljah. Razstavljeno tudi na velesjmu.

VELETRGOVINA

kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelacim

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!

Trgovci in industriji!

Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

Mestni tesarski mojster

Josip Kregar, Ljubljana

Kodeljevo štev. 19. Telef. 26-96

se priporoča cenjenemu občinstvu za naročila tesarskih del, kakor: modernih lesenih hiš, raznih ostrešij, lesenih stopnic in vseh v to stroko spadajočih del po lastnih kakor tudi po podanih načrtih.

Elektro-inštalacije za razsvetljavo

in pogon izvršuje strokovnjaško po zmernih cenah. Specialna delavnica za previjanje elektro-motorjev, transformatorjev in avto-dinama. V zalogi ves elektro-materijal, kakor žarnice in elektro-motorji, rabljeni in novi najznamenitejših firm v vsaki količini.

FR. PERČINLIČ

Koncesijonirano elektro podjetje DOMZALE, nasproti pošte. Elektro-meh. podjetje LJUBLJANA, Gosposvetska 16. Tel. 2371.

Naznanilo otvoritve!

Vsem gg. zobozdravnikom in dentistom si usojam najvljudnejše naznanilo, da sem OTVORIL na DVORNEM TRGU št. 3 (nad Narodno kavarno, nasproti univerze)

zobotehnični laboratorij

v katerem bom izvrševal vsa najmodernejša strokovna dela sodobne zobne tehnike. Se priporoča

EDVARD SEVER.

ANDREJ KREGAR IN SINOVA

TOVARNA IN ZALOGA POHIŠTVA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

nasproti kolodvoru Št. Vid-Vižmarje

Priporoča, da si ogledate najmodernejšo zalogo pohištva v lastnih prostorih nasproti kolodvoru Št. Vid-Vižmarje

Cene konkurenčne! Za delo se jamči! Ceniki na zahtevo!

Trgovci, čitajte Trgovski list!

KASTELIC in DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 9, pritličje levo

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke dr. z o. z., Sladki vrh.

Papirografija

družba z o. z.

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 10

Telefon interurban štev. 2147

En gros prodaja papirja!

Konkurenčne tvorniške cene!

Stalna zaloga papirja vseh vrst!